

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
ZA 2012. GODINU**

Broj: 04-5/13

Sarajevo, maj 2013. godine

**PREDSJEDAVAJUĆEM SKUPŠTINE
PREMIJERU VLADE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
MINISTRU FINANSIJA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta **Srednjobosanskog kantona** (u daljem tekstu: Kanton) za 2012. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Kantona odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i Okvirom međunarodnih standarda vrhovnih revizorskih institucija-ISSAI Okvir u BiH („Sl.glasnik BiH“ broj 38/11 i „Sl.novine FBiH“, broj 30/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Nisu poštovane odredbe članova 4., 22. i 23. Zakona o budžetima u FBiH, jer nije vršeno usaglašavanje rashoda sa ostvarenim prihodima. Navedeno je imalo za posljedicu ostvareni deficit za 2012. godinu u iznosu 9.965.735 KM, odnosno akumulirani deficit u iznosu 33.603.377 KM (tačka 4.3. i 4.10. Izvještaja);
2. Ne može se potvrditi iskazani finansijski rezultat za iznos od 1.088.526 KM, obzirom da su obaveze po vansudskoj nagodbi sa Studentskim centrom u Sarajevu u spomenutom iznosu knjižene na poziciju kratkoročno razgraničenih rashoda (tačka 4.11. Izvještaja);
3. Ne može se potvrditi vjerodostojnost iskazanih stalnih sredstava iz bilansa stanja sadašnje vrijednosti 122.419.079 KM, pa samim tim niti da je izvršeno usaglašavanje stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem (tačka 4.7. Izvještaja);

4. Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom provođenja postupaka nabavki kako za stalna sredstva tako i za tekuće izdatke (tačka 4.6. Izvještaja);
5. Transfer za sport (630.820 KM) i Transfer za kulturu i nauku (370.000 KM) Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Poticaji privredi (378.194 KM) Ministarstva privrede, Poticaji povratku proganika, obnovi i razvitku (959.213 KM) i Fondu za zaštitu okoliša (430.734 KM) Ministarstva prostornog uređenja, obnove i povratka i Poticaji u vodoprivredi (579.331 KM) Ministarstva šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede nisu u cijelosti realizirani na način definiran odredbama Zakona o izvršenju budžeta za 2012. godinu (tačka 4.5.3. Izvještaja);
6. Ne može se potvrditi opravdanost isplata po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 165.219 KM (neto) iz razloga što su se isti sklapali za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Također, ne može se potvrditi opravdanost dijela troškova isplaćenih po osnovu naknada za rad u komisijama, usluga reprezentacije, korištenja mobilnih telefona, upotrebe službenih vozila i praćenja utroška goriva i troškova službenog putovanja iz razloga što nije postupljeno u skladu sa zakonskim aktima i internim propisima (tačka 4.5.2. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Srednjobosanskog kantona, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu Budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Srednjobosanskog kantona tokom 2012. godine, nije bilo po svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja, skrećemo pažnju na slijedeće:

Ukupno dospjele obaveze po 343 pravosnažne sudske presude (većinom o pravima iz radnog odnosa), sa uključenim troškovima spora ali bez zateznih kamata na dan 31.12.2012. godine iznose 9.924.332 KM i iste su iskazane u vanbilansnoj evidenciji a ne na bilansnim pozicijama. Imajući u vidu činjenicu da odlaganje izmirenja ovih obaveza ima za posljedicu obračun i plaćanje zateznih kamata, isti će rezultirati povećanjem ukupnih troškova budžeta u narednom razdoblju (tačka 4.14. Izvještaja).

Sarajevo, 15.03.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	3
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	3
4.2	Sistem internih kontrola	4
4.3	Budžet za 2012. godinu.....	5
4.4	Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2012. godinu.....	6
4.5	Tekući rashodi	8
4.5.1	Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih.....	8
4.5.2	Izdaci za materijal i usluge.....	9
4.5.3	Tekući transferi	12
4.6	Nabavke, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH.....	14
4.7	Stalna sredstva	15
4.8	Dugoročni plasmani	16
4.9	Tekuća rezerva.....	16
4.10	Finansijski rezultat.....	17
4.11	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	17
4.12	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	18
4.13	Dugoročne obaveze.....	19
4.14	Vanbilansna evidencija	19
5.	KOMENTAR	19

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
ZA 2012. GODINU**

1. UVOD

Srednjobosanski kanton (u daljem tekstu Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Srednjobosanskog Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade.

Ustavom kantona je propisano da je Kanton nadležan u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu Ustavom Federacije utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Kantona. Kanton je nadležan za uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme sa kantonalnim oznakama, utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguravanju obrazovanja, utvrđivanje i provođenje kulturne politike, utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata, utvrđivanje politike regulisanja i osiguranja javnih službi, donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje, donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnje, finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima, donošenje propisa o lokalnoj samoupravi.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, a izvršnu Vlada Kantona koju čine Premijer i 8 ministara.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcionisanje.

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona.

Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati u revidiranoj godini iskazan u obrascu Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih je 5.511, a odnosi se na osnovno obrazovanje 2.404, Ministarstvo unutrašnjih poslova 1.266, srednje obrazovanje 1.075, ostale organe uprave 421 i pravosudne institucije 345.

Sjedište Vlade Kantona je u ulici Stanična broj 43 u Travniku.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2012. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika u Kantonu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2012. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u februaru i martu 2013. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom Budžeta Kantona za 2012. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Uz jači i odgovorniji angažman rukovodnih struktura uspostaviti efikasan sistem internih kontrola donošenjem i provođenjem propisanih akata u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika.

Kod izrade, donošenja i izvršenja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH.

Poštovati odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o koncesijama u dijelu provođenja nadzora nad korištenjem predmetima koncesije i nadzora nad izvršenjem obveza uplate, kao i potpisanih ugovora u dijelu utvrđivanja obaveza za eksploataciju mineralnih sirovina na kraju godine na osnovu geodetskih snimaka.

Potrebno je poduzeti zakonom definirane mjere kako bi potraživanja od prava na eksploataciju prirodnih resursa bila i naplaćena.

Potraživanja evidentirati u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika Kantona.

Prihode od koncesijskih naknada koristiti za namjene definirane Zakonom o rudarstvu.

Dosljedno primjenjivati zakonske propise i interne akte kojima je reguliran prekovremeni rad i rad u neradne dane, te preispitati osnovanost prekovremenog angažiranja uposlenih kod Kantonalnih organa uprave i sudske vlasti.

Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora sa vanjskim saradnicima za obavljanje radnih poslova i zadataka iz nadležnosti budžetskih korisnika.

Preispitati osnovanost isplate naknade za rad u komisijama kod obavljanja redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave, kao i poštovati propise i akte kojima se regulira naknada za rad članovima komisija.

Potrebno je doraditi interne akte kojima je regulirano pravo na stvaranje troškova reprezentacije i troškova mobilnih telefona u djelu uspostave adekvatne kontrole nad istim, a sve u cilju zaštite javnih sredstava.

Utvrđeno prekoračenje ostvarenih troškova iskazivati na odgovarajućim pozicijama (potraživanja od radnika), kako je to Računovodstvenim politikama Kantona i predviđeno.

Dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o korištenju službenih automobila za potrebe kantonalnih organa i regulirati način korištenja službenih automobila u pravosudnim institucijama i školama.

Odobrovanje troškova službenog puta treba uskladiti sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.

Potrebno je transfere realizirati na način kako je to Zakonom o izvršenju budžeta i predviđeno, po unaprijed definiranim i mjerljivim kriterijima.

Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača, kao i odredbi zaključenih ugovora sa istim.

Tendersku dokumentaciju za tekuće izdatke sačinjavati temeljem stvarnih potreba.

Potrebno je utvrditi stvarnu vrijednost stalnih sredstava, istu iskazati u knjigovodstvenim evidencijama, te popisom potvrditi usklađenost knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja vrijednosti imovine u finansijskim izvještajima.

Sredstva Tekuće rezerve realizirati u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta Srednjobosanskog kantona.

U slučaju smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan potrebno je u skladu sa važećim zakonskim propisima blagovremeno izvršiti uravnoteženje rashoda sa istim i utvrditi izvore za finansiranje deficita.

Potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja kako je to Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora i predviđeno.

Potrebno je troškove iskazivati u trenutku njihova nastanka kako je to predviđeno odredbama Zakona o budžetima u FBiH, u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja u finansijskim izvještajima.

Potrebno je obaveze (doprinosi na plaću) izmirivati po ročnosti u skladu sa propisima.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta kantona za 2012. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da **nije postupljeno po preporukama** koje se odnose na slijedeće:

- Jači i odgovorniji angažman rukovodnih struktura na uspostavi sistema internih kontrola i usaglašavanju poslovanja sa zakonskim propisima i ciljevima poslovanja;
- Poštovanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH kod pripreme, izrade i izvršenja budžeta;
- Poštovanje odredbi Zakona o koncesijama u dijelu provođenja nadzora nad korištenjem predmeta koncesije i nadzora nad izvršenjem obaveza uplate, kao i u dijelu utvrđivanja obaveza za eksploataciju mineralnih sirovina na kraju godine na osnovu geodetskih snimaka;
- Poduzimanje zakonom definiranih mjera kako bi potraživanja od prava na eksploataciju prirodnih resursa bila i naplaćena;
- Evidentiranje potraživanja u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika Kantona;
- Korištenje prihoda od koncesijskih naknada za namjene definirane Zakonom o rudarstvu;
- Usklađivanje obračuna i isplate dodatka na plaću po osnovu prekovremenog rada i rada u neradne dane sa odredbama Zakona o radu i Uredbe o naknadama koje namaju karakter plaće;
- Poštovanje odredbi zakonskih propisa prilikom popunjavanja radnih mjesta definiranih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji;
- Preispitivanje isplate naknada za rad članovima komisija za obavljanje poslova koji su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji predviđeni kao redovni poslovi, regulisanje poslova i zadataka koji će se obavljati putem komisija i utvrđivanje iznosa naknade za rad u komisijama koje mogu biti isplaćene;
- Poštovanje odredbi Odluke Vlade, utvrđivanje načina korištenja, prava i kontrole utroška sredstava reprezentacije internim aktima;
- Poštovanje odredbi Pravilnika o korištenju službenih automobila za potrebe kantonalnih organa u dijelu pravilnog podunjavanja putnih naloga, vođenja izvještaja o utrošku goriva, maziva i rezervnih dijelova, kao i drugih propisanih evidencija od strane budžetskih korisnika i Službe za zajedničke poslove organa;
- Usklađivanje odobravanja troškova službenog puta sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja;
- Realiziranje transfera u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta, po unaprijed definiranim i mjerljivim kriterijima;
- Dosljedno poštovanje odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH;
- Vršenje popisa sredstava, izvora sredstava, obaveza i potraživanja u skladu sa Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava, usaglašavanje stanja utvrđenog popisom sa stanjem iz računovodstvenih evidencija, kao i uspostavu ažurne evidencije stalnih sredstava;
- Realizaciju sredstava Tekuće rezerve u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta Srednjobosanskog kantona;
- Iskazivanje potraživanja starijih od 6 mjeseci na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, u skladu sa odredbama Uputstva o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora;
- Iskazivanje izvršnih sudskih rješenja na bilančnim pozicijama, u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja u finansijskim izvještajima;

- Iskazivanje poslovnih promjena u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno:

- Preispitivanje donošenja odluka o rashodovanju stalnih sredstava koja nisu u cijelosti amortizovana.

Preporuke po kojima su budžetski korisnici postupili :

- Evidentiranje neutrošenih namjenskih sredstava na poziciju razgraničenih prihoda u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika Kantona;
- Ispravka pogrešnog knjiženja povrata plasmana od Intesa Sanpaolo banke;
- Usaglašavanje podataka o iskazanim potraživanjima sa kupcima, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Ministarstvo finansija je 10.09.2012. godine dostavilo Uredu za reviziju institucija u FBiH Informaciju o poduzetim aktivnostima na otklanjanju nedostataka konstatiranih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja za 2011. godinu.

4.2 Sistem internih kontrola

Revizijom je izvršena procjena sistema internih kontrola, u cilju utvrđivanja da li iste mogu da otkriju i spriječe pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu, kao i njegova implementacija i nadgledanje. Temelj funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je donošenje internih akata o postupanjima svih uposlenih na realizaciji značajnih procesa rada.

Prema postojećim propisima, svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova **odgovorni su** za računovodstvo, **unutrašnju kontrolu** i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Takođe su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad budžetima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola donesenim od strane Federalnog ministarstva finansija, propisana je obaveza donošenja Pravilnika o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima za sve budžetske korisnike. Ovim Pravilnikom se trebaju utvrditi upravljački, administrativni, računovodstveni i kontrolni postupci, postupci informiranja, komunikacija, nadgledanja i procjena rizika.

Većina budžetskih korisnika nije donijela akte propisane Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kojim bi se obezbijedili kontrolni postupci i način raspolaganja i trošenja javnih sredstava, kao ni pravilnike o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima, te budžetski korisnici nisu vršili procjenu rizika poslovanja za ključne procese, niti su predlagali mjere za uklanjanje uočenih nedostataka. Provedenom revizijom finansijskih izvještaja, kao i prethodnih godina, uočeni su propusti u poslovanju i neusaglašenost poslovanja sa propisima.

Suprotno odredbama poglavlja III Uputstva o izvršavanju Budžeta sa Jedinstvenog računa budžetski korisnici ne popunjavaju obrasce za unos podataka u sistem glavne knjige već se to radi u Ministarstvu financija ili u resornim ministarstvima (Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta) ili se pak vrše unosi direktno sa dostavljenih faktura. Zbog navedenog se ne može potvrditi da je uspostavljena propisana podjela odgovornosti između budžetskih korisnika i ministarstava koja raspolažu sa radnim stanicama za unos podataka, a isto je u pojedinim slučajevima dovelo do pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima.

Nisu se poštovale odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu poštovanja propisanih rokova kod pripreme i izrade Budžeta, sačinjavanja mjesečnih i tromjesečnih operativnih planova, niti su pravovremeno pokretane aktivnosti na uravnoteženju rashoda obzirom da se prihodi nisu ostvarivali sukladno planiranim. Također, Izmjene i dopune budžeta su primjenjivane a da iste nisu objavljene u službenim novinama.

Ne može se potvrditi vjerodostojnost iskazane imovine u objavljenim finansijskim izvještajima, pa samim tim niti da je izvršeno usaglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem.

Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu poštivanja definiranih rokova, primjene propisane vrste postupka, izrade tenderske dokumentacije temeljem stvarnih potreba, dosljedne primjene utvrđenih kriterija prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača, niti su dosljedno provedene odredbe sklopljenih ugovora sa izabranim dobavljačima u dijelu poštivanja rokova, cijene i zatezних kamata usljed probijanja utvrđenih rokova.

Za određene tekuće transfere se ne može potvrditi da su realizirani na nači definiran odredbama Zakona o izvršenju budžeta obzirom da nisu definirani jasni i mjerljivi kriteriji za dodjelu sredstava, niti su osigurani dokazi da su dodjeljena sredstva i realizirana za odobrene namjere.

Poslovi nadzora nad korištenjem predmeta koncesije i izvršavanja obaveza plaćanja naknada za koncesije se obavljaju putem posebne komisije, a ne u okviru nadležnih ministarstava kako je to definirano Zakonom o koncesijama. Nisu poduzimane dodatne radnje koje su bile na raspolaganju s ciljem naplate prihoda od koncesija.

Nisu se dosljedno primjenjivale odredbe Pravilnika o korištenju službenih vozila, u dijelu vođenja propisanih evidencija, pređenoj kilometraži i kontroli utroška goriva i maziva prema utvrđenim normativima, niti se kontrola provodi za sva vozila. Tromjesečno praćenje mjesečnih ograničenja troškova za mobilne telefone i sredstva reprezentacije, te prenošenje neutrošenog dijela sredstava iz prethodnog tromjesečja u naredno, sve do kraja godine, ne osigurava odgovarajući nivo kontrole jer ostavlja mogućnost priznavanja utroška u znatno većim iznosima od mjesečno dozvoljenih. Navedeno je imalo za posljedicu ostvarenje značajnog prekoračenja odobrenih sredstava na ovim pozicijama. Suprotno propisima većina budžetskih korisnika je za obavljanje redovnih poslova angažovala vanjske saradnike.

Obzirom na konstatirane propuste tokom ove, kao i ranijih revizija mišljenja smo da bi se trebao posvetiti veći značaj uspostavljanju zadovoljavajućeg sistema internih kontrola, kao i njegova stalna nadogradnja a sve u cilju pravovremenog otkrivanja i otklanjanja nedostataka u radu svih budžetskih korisnika.

Uz jači i odgovorniji angažman rukovodnih struktura uspostaviti efikasan sistem internih kontrola donošenjem i provođenjem propisanih akata u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika.

4.3 Budžet za 2012. godinu

Budžet kantona za 2012. godinu u iznosu od 167.329.843 KM usvojen je 30.12.2011. godine, a Izmjenama i dopunama od 27.11.2012. godine i 27.12.2012. godine budžet je umanjen i iznosi 162.364.843 KM, odnosno planirano je slijedeće:

Red. broj	Opis	Budžet za 2012. godinu	I Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	II Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I UKUPNI PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE		167.329.843	162.364.843	162.364.843	97,03	100,00
1	Porezni prihodi	146.858.300	142.648.906	141.900.066	96,62	99,48
2	Neporezni prihodi	13.917.200	13.123.594	13.722.434	98,60	104,56
3	Tekuće potpore	1.700.000	1.738.000	1.888.000	111,06	108,63
4	Neraspoređeni višak prihoda iz prethodnih godina	4.854.343	4.854.343	4.854.343	100,00	100,00
II UKUPNI RASHODI		167.329.843	162.364.843	162.364.843	97,03	100,00
1	Bruto plaće, naknade i doprinosi	110.582.200	110.581.600	109.170.108	98,72	98,72
2	Izdaci za materijal i usluge	16.826.100	16.355.182	17.782.055	105,68	108,72
3	Tekući transferi	31.027.000	28.005.975	28.270.150	91,11	100,94
4	Izdaci za kamate i ostale naknade	400.000	100.000	100.000	25,00	100,00
5	Nabavka stalnih sredstava	7.114.543	6.504.102	6.684.036	93,95	102,77
6	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	300.000	0		
7	Tekuća rezerva	1.380.000	517.984	358.494	25,98	69,21

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod planiranja, donošenja i izvršenja budžeta, kao i finansijskog izvještavanja nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH iz slijedećih razloga:

Ministarstvo finansija nije dostavilo Vladi Smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period na usvajanje (član 10);

Nisu poštovani utvrđeni rokovi za izradu Dokumenta okvirnog budžeta, Instrukcije za izradu budžetskog zahtjeva, Nacrta budžeta i Prijedloga budžeta;

Većina budžetskih korisnika nije se pridržavala Instrukcije za izradu budžetskog zahtjeva u dijelu poštovanja utvrđenih rokova, ograničenja (zahtjevi iznosili 198.010.188 KM) i sačinjavanja obrazloženja finansijskog plana;

Ne može se potvrditi realnost planiranih prihoda obzirom da su planirani neraspoređeni prihodi iz prethodnih godina u iznosu od 4.854.343 KM, iako je sa 31.12.2011. godine iskazan akumulirani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 19.169.458 KM. Također, uzimajući u obzir podatke o ostvarenim prihodima u prošloj godini ne može se potvrditi realnost planiranja povećanja istih u 2012. godini.

Zakonom o izvršavanju budžeta za 2012. godinu nisu utvrđeni prioriteti u izvršavanju Budžeta (član 5).

Provedenom revizijom je utvrđeno da Ministarstvo šumarstva poljoprivrede i vodoprivrede nije sačinjavalo mjesečne i tromjesečne operativne planove (član 29).

Nisu pravovremeno pokrenute aktivnosti na uravnoteženju budžeta, iako su u tromjesečnim planovima novčanih tokova iskazana nedostajuća sredstva za realizaciju operativnog plana (od 12.701.882 KM u prvom tromjesečju, do 23.381.139 KM u zadnjem tromjesečju 2012. godine) (član 23). Navedeno je imalo za posljedicu ostvarenje deficita revidirane godine i povećanje akumuliranog deficita.

Iako je Ministarstvo finansija u aprilu, maju i junu 2012. godine Vladi upućivalo Prijedlog za zaustavljanje trošenja grantova i kapitalnih izdataka, Vlada nije donijela takvu odluku, već je zadužila Ministarstvo finansija da obavi razgovore sa ministrima i direktorima o potrebnom umanjenju budžetskih pozicija, a sve u cilju izrade Rebalansa budžeta i održavanja likvidnosti budžeta kantona.

Obzirom na datume usvajanja rebalansa (27.11.2012. i 27.12.2012. godine) ne može se potvrditi da su isti imali za cilj postići uravnoteženje budžeta.

Nisu poštovani rokovi za objavu izmjena i dopuna budžeta, pa samim tim iste nisu mogle niti stupiti na snagu, obzirom da su I Izmjene i dopune budžeta objavljene u službenim nivoima 25.02.2013. godine, a II Izmjene i dopune budžeta su objavljene 26.03.2013. godine (član 76). Provedenom revizijom je utvrđeno da su izmjene i dopune budžeta primjenjivane od dana usvajanja iako iste nisu bile objavljene.

Od ukupno 103 budžetska korisnika samo 8 korisnika je sačinilo i Ministarstvu finansija dostavilo godišnji finansijski izvještaj (ito nakon isteka propisanog roka 28.02.2013. godine). Provedenom revizijom je utvrđeno da Ministarstvo privrede nije sačinilo godišnji finansijski izvještaj za 2012. godinu.

Kod izrade, donošenja i izvršenja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH.

Poštovati odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

4.4 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2012. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 144.527.352 KM, što u odnosu na planiranih 162.364.843 KM predstavlja ostvarenje od 95,86%, a struktura istih sa indeksima ostvarenja, data je u sljedećem tabelarnom pregledu:

R. br	Opis	Budžet za 2012. godinu	II Rebalans Budžeta za 2012. godinu	Ostvareno u 2011. godini	Ostvareno u 2012. godini	Index (7/5)	Index (7/6)
1	2	3	5	6	7	8	9
Prihodi, primici i financiranje A+B		167.329.843	162.364.843	150.767.561	144.527.352	89,01	95,86
A. Prihodi i primici (od 1 do 4)		162.475.500	157.510.500	150.767.561	144.527.352	91,76	95,86
1	Porezni prihodi	146.858.300	141.900.066	136.512.217	130.118.208	91,70	95,32
1.1.	Porez na dobit pojed i poduzeća	6.402.800	6.559.000	5.932.453	6.257.370	95,40	105,48
1.2.	Porez na plaću i radnu snagu	1.011.500	480.000	890.095	452.127	94,19	50,80
1.3.	Porez na imovinu	691.100	636.000	607.856	604.961	95,12	99,52
1.4.	Domaći porezi na dobra i usluge	12.500	7.500	282.705	233.337	3111,16	82,54
1.5.	Porez na dohodak	9.234.600	9.210.000	8.735.407	9.175.132	99,62	105,03
1.6.	Prihodi od indirektnih poreza	129.175.500	124.688.806	120.038.022	113.354.092	90,91	94,43
1.7.	Prihodi po osnovu zaost. ob.	301.000	300.000		25.394	8,46	

1.8.	Ostali porezi	29.300	18.760	25.679	15.795	84,20	61,51
2	Neporezni prihodi	13.917.200	13.722.434	12.366.378	12.633.932	92,07	102,16
2.1.	Prihod od poduzetn. aktivn.	965.400	707.774	500.916	704.442	99,53	140,63
2.2.	Naknade, takse i prih. od usl.	10.316.800	10.281.660	9.532.209	9.170.260	89,19	96,20
2.3.	Novčane kazne	2.635.000	2.733.000	2.333.253	2.759.230	100,96	118,26
3	Potpore	1.700.000	1.888.000	1.756.305	1.736.954	92,00	98,90
4	Kapitalni primici - od prodaje stalnih sredstava	0	0	132.661	38.258		28,84
B.	Neraspoređeni višak prihoda iz prethodnih godina	4.854.343	4.854.343			0,00	

Težište revizije bili su prihodi čije je ostvarenje u isključivoj nadležnosti Kantonalnih organa uprave.

Prema podacima Raspodjele javnih prihoda na korisnike Budžeta za 2012. godinu (B2 obrada) **prihodi Kantona od koncesija** su ostvareni u iznosu 415.466 KM, dok su općine ostvarile prihod u iznosu 623.199 KM (Zakonom o koncesijama kantona je predviđeno da se ovi prihodi dijele u omjeru 40% budžetu Kantona a 60% budžetu općina na čijem području se nalazi predmet koncesije). Prema podacima Komisije za nadzor nad korištenjem predmeta koncesije u 2012. godini je bilo aktivno 37 ugovora za eksploataciju mineralnih sirovina i 60 ugovora za eksploataciju vode (9 ugovora za eksploataciju pitke vode, 6 ugovora za eksploataciju mineralnih i termalnih voda, 25 ugovora za male hidroelektrane koje su u funkciji i 20 ugovora za male hidroelektrane koje su u fazi pripreme dokumentacije i izgradnje).

Iako je članom 23. Zakona o koncesijama definirano da nadzor nad korištenjem predmeta koncesije provode nadležna ministarstva (Ministarstvo privrede, Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede), a nadzor nad izvršenjem obaveza uplate naknade za koncesiju provodi Ministarstvo finansija, a Vlada je formirala Komisiju za nadzor nad korištenjem predmeta koncesije i izvršenjem obaveze plaćanja naknada za koncesiju što je u suprotnosti sa odredbom spomenutog Zakona.

Članom 14. potpisanih ugovora za korištenje mineralnih sirovina je definirano da Komisija kvartalno utvrđuje obaveze na osnovu dokumentacije dostavljene od strane korisnika koncesije, dok je potpisanim ugovorom definirano da se godišnje usaglašavanje obaveza utvrđuje putem geodetskih snimaka. Po iskazu odgovorne osobe u 2012. godini se nije vršilo usaglašavanje eksploatiranih količina mineralnih sirovina temeljem geodetskih premjera (zadnji premjer rađen 2010. godine).

Potraživanja po osnovu ugovora o koncesijama se unose kvartalno u sistem Glavne knjige na osnovu Pregleda obaveza i uplata naknada za koncesije sačinjenog od Komisije za nadzor nad korištenjem predmeta koncesije i izvršenjem obaveza plaćanja naknada za koncesije. Ukupna potraživanja na dan 31.12.2012. godine iznose 1.579.760 KM (veća za 391.471 KM u odnosu na prethodnu godinu), i to potraživanja od koncesija za mineralne sirovine 1.248.524 KM, od korištenja voda 53.066 KM i kamate za neblagovremeno plaćanje koncesijske naknade 278.170 KM. Provedenom revizijom, ne može se potvrditi da su poduzete sve zakonom predviđene radnje s izuzetkom 2 pokrenuta sudska spora (aktiviranje deponiranih mjenica, raskid ugovora) u cilju naplate ovih potraživanja. Nepoduzimanje mjera u cilju naplate koncesijskih naknada ima štetne utjecaje i na punjenje budžeta općina na čijem području se nalaze predmeti koncesija. Također, uvidom u pregled pojedinačnih potraživanja za koncesije je utvrđeno da nije postupljeno u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika Kantona u dijelu evidentiranja potraživanja starijih od 6 mjeseci na poziciji sumljivih i spornih potraživanja.

Zakonom o rudarstvu je utvrđeno da najmanje 50% sredstava od naknade po osnovu koncesija Kanton i općine moraju koristiti za finansiranje geoloških istraživanja, za zaštitu i unapređivanje okoline, za finansiranje projekata razvoja i za druge namjene u skladu sa Zakonom. Tokom revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrđivala da je Kanton postupio u skladu sa spomenutim Zakonom.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o koncesijama u dijelu provođenja nadzora nad korištenjem predmetima koncesije i nadzora nad izvršenjem obaveza uplate, kao i potpisanih ugovora u dijelu utvrđivanja obaveza za eksploataciju mineralnih sirovina na kraju godine na osnovu geodetskih snimaka.

Potrebno je poduzeti zakonom definirane mjere kako bi potraživanja od prava na eksploataciju prirodnih resursa bila i naplaćena.

Potraživanja evidentirati u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika Kantona.

Prihode od koncesijskih naknada koristiti za namjene definirane Zakonom o rudarstvu.

4.5 Tekući rashodi

U Konsolidovanom izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2012. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. godini, iskazani su 154.493.087 KM. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 5,8 miliona, a struktura rashoda i izdataka prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Vrsta rashoda	Rebalans budžeta	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Index (5/3*100)	Index (5/4*100)
1	2	3	4	5	6	7
A. UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III)		162.364.843	148.692.030	154.493.087	95,15	103,90
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)		155.322.313	143.925.185	151.716.238	97,68	105,41
a) Plaće, naknade i		109.170.108	98.604.103	108.622.180	99,50	110,16
1	Bruto plaće i naknade	86.079.234	75.994.776	85.868.597	99,76	112,99
2	Naknade troškova zaposlenih	13.066.639	13.815.595	12.747.626	97,56	92,27
3	Dopr. poslodavca i ost. dopri.	10.024.235	8.793.732	10.005.957	99,82	113,79
b) Izdaci za materijal i usluge		17.782.055	16.801.265	16.843.119	94,72	100,25
4	Putni troškovi	323.045	324.347	281.402	87,11	86,76
5	Izdaci za energiju	4.777.171	4.215.715	4.536.552	94,96	107,61
6	Izdaci za komunalne usluge	2.171.935	1.960.153	2.085.929	96,04	106,42
7	Nabavka materijala	2.334.556	2.530.112	2.220.952	95,13	87,78
8	Usluge prijevoza i goriva	922.823	795.631	879.671	95,32	110,56
9	Unajmljivanje imov. i opreme	494.655	529.936	467.703	94,55	88,26
10	Izdaci za tekuće održavanje	1.026.826	987.987	975.569	95,01	98,74
11	Osiguranje, bankarske usl.	578.119	492.509	508.780	88,01	103,30
12	Ugovorne usluge	5.152.925	4.964.875	4.886.561	94,83	98,42
c) Tekući grantovi		28.270.150	28.393.951	26.173.880	92,58	92,18
13	Grant. drugim nivoima vlade	7.907.543	7.292.777	7.499.255	94,84	102,83
14	Grantovi pojedincima	14.915.492	13.925.245	13.609.816	91,25	97,73
15	Grantovi nep. organizacijama	1.596.936	3.180.120	1.582.216	99,08	49,75
16	Subvencije javnim preduzećima	2.612.600	2.307.611	2.358.919	90,29	102,22
17	Subvencije privatnim preduzećima	425.880	902.000	413.194	97,02	45,81
18	Ostali grantovi – povrat i drugo	811.700	786.198	710.480	87,53	90,37
d) Izdaci za kamate i ostale naknade		100.000	125.866	77.059	77,06	61,22
19	Kamate na domaće pozajmljivanje	100.000	125.866	77.059	77,06	61,22
II KAPITALNI IZDACI		6.684.036	4.766.845	2.776.849	41,54	58,25
e) Izdaci za nabavku stalnih sredstava		6.684.036	4.766.845	2.776.849	41,54	58,25
20	Nabavka građevina	3.333.660	181.665	631.508	18,94	347,62
21	Nabavka opreme	2.471.152	2.089.466	1.468.745	59,44	70,29
22	Nabavka ostalih stalnih sredst.	10.000		0	0,00	#DIV/0!
23	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	13.500	1.348	11.694	86,62	867,51
24	Rekonstrukcija i inv. održavanje	855.724	2.494.366	664.902	77,70	26,66
III TEKUĆA REZERVA		358.494				

4.5.1 Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih predstavljaju najznačajniji izdatak Budžeta, i iste u revidiranoj godini iznose 108.622.180 KM što je 70,31% ukupnih rashoda i izdataka, a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 10.018.077 KM.

Na plate i pripadajuće poreze i doprinose utrošeno je 95.874.554 KM, što je za 11.086.046 KM više u odnosu na prethodnu godinu, a prvenstveno je rezultat primjene novog Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti SBK koji je donijet 08.02.2012. godine (čime su ispoštovane odredbe člana 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, te su utvrđeni koeficijenti za obračun plaće u visini istih propisanih federalnim propisom) s rokom primjene od 01.10.2011. godine. Prema iskazu odgovornih osoba zbog retroaktivne primjene ovog zakona, na teret budžetskih sredstava za 2012. godinu je po osnovu razlike plaće za 2011. godinu isplaćeno 521.321 KM.

Naknade troškova zaposlenih (topli obrok, prevoz na posao i sa posla, jubilarne nagrade, jednokratne novčane pomoći) iskazane su u iznosu 12.747.626 KM. U odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.067.969 KM, prvenstveno iz razloga što u toku 2012. godine nije obračunat i isplaćen regres za godišnji odmor, što može dovesti do potencijalnih tužbi od strane zaposlenih koji su u toku revidirane godine ostvarili pravo na isplatu navedene naknade. Naknada za topli obrok kretala se u rasponu od 8,20 do 8,40 KM. Jubilarne nagrade isplaćene su u iznosu od 406.649 KM u skladu sa odredbama kolektivnih ugovora, iako važećim zakonskim propisima iste nisu utvrđene.

Iskazani trošak odnosi se na 5.511 zaposlenih, što je prosječan broj na bazi radnih sati iskazan u obrascu Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih i isti je znatno veći od 5.090 koliko je planirano Budžetom, odnosno 5.128 planirano Izmjenama i dopunama budžeta. Znatna razlika u broju uposlenih pojavljuje se zbog prekovremog rada u ustanovama obrazovanja. Na nivou Kantona najviša je plata predsjednika Kantonalnog suda od 3.660 KM, a najniža plata iznosi 70% prosjeka FBiH (503 KM). Plata po osnovu rada predsjednika Skupštine i premijera Vlade iznosi 2.450 KM, ministara u Vladi 2.325 KM, profesionalnih zastupnika 1.700 KM. U toku 2012. godine dvanaest zastupnika profesionalno je obavljalo rad u Skupštini.

Po osnovu prekovremenog rada evidentirano je 976.782 KM, od čega 587.418 KM kod ustanova srednjeg obrazovanja, 354.758 KM kod ustanova osnovnog obrazovanja, te 34.616 KM kod ostalih budžetskih korisnika, od čega se 8.031 KM odnosi na pravosudne institucije. Najvećim dijelom prekovremeni rad kod ustanova obrazovanja je nastao iz razloga što po raspisanim konkursima nije bilo prijava, te su uposlenici škola prekovremeno obavljali poslove redovne nastave. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta u martu 2009. godine donijelo je Uputstvo, kojim je regulisan obračun i isplata maksimalno deset sati sedmično (40 mjesečno) po osnovu honorarnog rada nastavnog osoblja. U postupku revizije utvrđeno je da **MŠŠ Travnik** nije poštovala odredbe navedenog uputstva i člana 32. Zakona o radu, kojim je predviđeno da je zaposlenik u slučaju više sile, iznenadnog povećanja obima posla, kao i u drugim slučajevima neophodne potrebe, na zahtijev poslodavca, obavezan da radi duže od punog radnog vremena (prekovremeno), a najviše do 10 sati sedmično, jer su kod iste, u pojedinim slučajevima, sati prekovremenog (honorarnog) rada obračunati i isplaćeni više od propisanih. Također, u postupku revizije utvrđeno je da Iskazi održanih sati u nastavi nisu ovjereni od strane direktora škole (**SŠ Novi Travnik** za 12/2012, **MŠŠ Travnik** za 5 i 12/2012), što dovodi u pitanje osnovanost isplata u skladu sa ovlaštenjima.

Provedenom revizijom je utvrđeno da su pojedini budžetski korisnici suprotno odredbama Pravila obračuna i isplate plaća, naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće zaposlenika svih korisnika budžeta Kantona po osnovu rada u neradne dane plaću uvećavali za 50%, umjesto propisanih 30% (Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Općinski sud Bugojno). Ovakav način obračuna i isplate povećanja plaće po osnovu rada u neradne dane doveo je do neosnovanog odliva budžetskih sredstava. Uvidom u dokumentaciju o obračunatom i isplaćenom prekovremenom radu kod budžetskih korisnika utvrdili smo da je osnov za isplatu prekovremenih sati rada rješenje o prekovremenom radu koje se donosi nakon obavljenog prekovremenog rada, ali u postupku revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi služila kao osnov za uvođenje prekovremenog rada (**Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Općinski sud Bugojno**). U **Stručnoj službi skupštine** Odluka o uvođenju prekovremenog rada donesena je nakon obavljenog prekovremenog rada. Prekovremeni rad i rad u neradne dane u **Kantonalnom sudu Novi Travnik** obavljaju se isključivo na osnovu usmenog naloga, a kao razlozi za navedeni rad sudija su obilazak sudova na području Kantona, portiri su obilazili zgradu, parking prostor, te provjeravali da li su prozori zatvoreni i računari ugašeni, a za vozača nisu naveden razlozi za obavljanje prekovremenog rada.

Dosljedno primjenjivati zakonske propise i interne akte kojima je reguliran prekovremeni rad i rad u neradne dane, te preispitati osnovanost prekovremenog angažiranja uposlenih kod Kantonalnih organa uprave i sudske vlasti.

4.5.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge su 16.843.119 KM ili 10,9 % ukupnih rashoda i izdataka. Unutar istih najveći su izdaci po osnovu ugovorenih usluga 4.886.561 KM, zatim energiju 4.536.552 KM, nabavku materijala 2.220.952 KM, komunalne usluge 2.085.929 KM, tekuće održavanje 975.569 KM, usluge prevoza i goriva 879.671.KM, bankarske usluge 508.780 KM, unajmljivanje imovine i opreme 467.703 KM, i putni troškovi 281.402 KM. Unutar ugovorenih usluga (4.886.561 KM) najznačajniji su izdaci po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima (1.315.454 KM), naknade za rad u komisijama (415.090 KM), izdaci za specijalizaciju i školovanje (313.269 KM), troškovi reprezentacije (290.289 KM), troškovi advokata u postupku (264.169 KM), ostale usluge (261.632 KM) i naknade skupštinskim zastupnicima (229.183 KM).

Izdaci po osnovu **ugovora o djelu i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova** najvećim dijelom su ostvareni kod ustanova srednjeg (764.104 KM) i osnovnog obrazovanja (227.321 KM),

po osnovu zaključenih ugovora sa vanjskim saradnicima za održavanje redovne nastave, dok je kod ostalih budžetskih korisnika iskazan izdatak u iznosu 324.029 KM.

Kod **Službe za zajedničke poslove** je iskazan izdatak u iznosu 9.590 KM koji se odnosi na angažovanje vanjskih saradnika (4) za obavljanje poslova čišćenja i upisa u djelovodnike protokola (ugovori zaključivani retroaktivno na kraju mjeseca). U **Ministarstvu unutrašnjih poslova** je iskazan izdatak u iznosu od 34.634 KM po osnovu angažovanja više lica za obavljanje pravnih poslova vezano za provođenje propisa o oružju, javnim skupovima i zastupanje na sudu. **Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta** angažovalo je 24 vanjska saradnika za poslove pripreme nastavnih planova i programa i temeljem istog iskazalo trošak u iznosu 34.700 KM. **OŠ Turbe Travnik** (3.690 KM), **Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede** (8.200 KM) i **Općinski sud Bugojno** (750 KM) zaključivali su ugovore za obavljanje administrativnih i poreznih poslova, odnosno ekonomsko-finansijskih poslova. **Ministarstvo privrede** zaključilo je ugovore o djelu za pružanje pravnih usluga iz oblasti trgovine, turizma i ugostiteljstva, praćenje i analiziranje propisa iz navedenih oblasti i prikupljanje statističkih podataka iz oblasti prometa roba i usluga, izvoza i uvoza na području Kantona, te izradu prijedloga i preporuka o pravcima daljih aktivnosti Ministarstva u periodu od sedam mjeseci za naknadu od 1000 KM mjesečno i za pružanje usluga iz oblasti saobraćaja i telekomunikacija na području Kantona, te izradu prijedloga i preporuka o pravcima daljih aktivnosti Ministarstva u periodu od tri mjeseca za naknadu od 1000 KM mjesečno. **Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka** po ugovoru o djelu angažovalo je lice za obavljanje ekonomskih, pravnih, okolišnih i studijsko analitičkih poslova u periodu od osam mjeseci revidirane godine za naknadu od 1.025 KM mjesečno i za obavljanje računovodstvenih poslova (završnog računa) za naknadu od 300 KM. Za naknadu od 300 KM **Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Kantonalni arhiv** po ugovoru o djelu angažovali su šefa računovodstva Ministarstva finansija za sačinjavanje godišnjeg obračuna. Za obavljanje daktilografskih poslova **Općinski sud Travnik** je angažovao sedam vanjskih saradnika a i iskazao izdatak od 40.520 KM, a **Kantonalni sud Novi Travnik** angažovao je dva vanjska saradnika i isplatio 5.635 KM neto naknade. **Uprava za pitanja boraca** tokom cijele 2012. godine angažovala lice za rad revizione ljekarske komisije, predmete porodične i lične invalidnine (700 KM mjesečno) i lice za reviziju prvostepenih rješenja o priznavanju prava na ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, porodičnu invalidninu i uvećanu porodičnu invalidninu (3,5 KM po predmetu).

Obzirom na naprijed navedeno može se zaključiti da su vanjski saradnici angažovani za obavljanje redovnih poslova i zadataka koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji ili su budžetskim korisnicima dati u nadležnost zakonskim propisima, te se iz tog razloga ne može potvrditi osnovanost i opravdanost ovih isplata.

Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora sa vanjskim saradnicima za obavljanje radnih poslova i zadataka iz nadležnosti budžetskih korisnika.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 415.090 KM, a najznačajniji su kod: srednjih škola (125.457 KM), Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (51.780 KM, od čega se na komisiju za nadzor vozačkih ispita odnosi 21.807 KM), Ministarstva unutrašnjih poslova (39.817 KM), Ministarstva pravosuđa i uprave sa pravosudnim institucijama (28.605 KM), Ministarstva zdravstva i socijalne zaštite (28.199 KM), Ministarstva privrede (21.309 KM), Ministarstva prostornog uređenja, obnove i povratka (18.849 KM), Kantonalne uprave za pitanja boraca (15.051 KM). Ovi troškovi su obračunati i odobreni na osnovu odluke Vlade iz 2005. godine, prema kojoj je naknada za rad u komisiji utvrđena u odnosu na prosječne mjesečne neto plaće po zaposleniku u FBiH za prethodni mjesec, u odnosu na mjesec za koji se naknada obračunava, po kojoj stručnoj osobi pripada naknada najviše do 60%, a tehničkom licu do 30% iznosa od prosječne mjesečne neto plaće po zaposleniku u FBiH. U vrijeme donošenja navedene odluke prosječna neto plaća po zaposleniku u FBiH iznosila je oko 550 KM, a u revidiranoj godini ovisno o mjesecu ista je znatno veća (817-840 KM), što je uticalo na povećanje ovih izdataka u značajnom iznosu.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su komisijski obavljani redovni poslovi organa uprave (godišnji popis, provođenja konkursnih procedura, rješavanje po Zakonu o upravnom postupku). Tokom revizije nisu prezentirani dokazi da su se ovi poslovi obavljali izvan radnog vremena organa uprave.

Vlada je Zaključkom od 15.10.2012. godine obustavila sve isplate ove naknade članovima komisija koji primaju plaću iz budžeta Kantona, a Zaključkom od 22.11.2012. godine od ove obustave izuzete su komisije formirane, uglavnom, od strane Skupštine i Ministarstva unutrašnjih poslova (11 komisija). Provedenom revizijom je utvrđeno da pojedini budžetski korisnici nisu poštovali odredbe spomenutih zaključaka u dijelu

obustave isplate ove naknade (**Ministarstvo privrede** - Komisiji za dodjelu koncesija i Komisiji za tehnički pregled; **Ministarstvo finansija** – Komisija za nadzor nad korištenjem predmeta koncesije; **Ministarstvo zdravstva i socijalne politike** – Komisija za polaganje stručnog ispita, Komisija za provođenje postupka revizije). Također, naknade za rad članovima komisija (uposlenicima) nisu se isplaćivale u skladu sa odredbama člana 10. stav 2. tačka 3. Zakona o porezu na dohodak, jer iste nisu imale tretman plaće.

Preispitati osnovanost isplate naknade za rad u komisijama kod obavljanja redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave, kao i poštovati propise i akte kojima se regulira naknada za rad članovima komisija.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 290.289 KM, dok su **troškovi mobilnih telefona** iskazani u iznosu 47.782 KM. Pravo na stvaranje ovih izdataka, kao i visina mjesečne potrošnje regulirano je Odlukom Vlade o utrošku sredstava za materijalne troškove.

Ministarstvo finansija sačinilo je pregled prekoračenja navedenih izdataka i utvrdilo da su izdaci za reprezentaciju prekoračeni u iznosu 26.213 KM (Kantonalni sud 5.025 KM, Općinski sud Travnik 4.953 KM, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta 2.107 KM), a izdaci za mobilne telefone prekoračeni u iznosu 3.975 KM. Aktom ministra Ministarstva finansija od 05.02.2013. godine utvrđena su pojedinačna prekoračenja i naloženo je da se ista preknjiže na potraživanja i u ratama uvrste kao obustava kod obračuna plaće.

Provedenom revizijom je utvrđeno da je prekoračenje evidentirano na poziciju ostalih potraživanja, a ne na poziciju potraživanja od radnika, što je suprotno navedenoj Odluci i Računovodstvenim politikama Kantona. Pored navedenog, Interna revizija utvrdila je da su izdaci za reprezentaciju veći od iskazanih jer je dio ovih izdataka evidentiran na drugim knjigovodstvenim pozicijama.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u vezi izdataka za reprezentaciju je utvrđeno da za veći dio ugostiteljskih usluga nije naveden povod nastanka izdataka (**Skupština, Ured premijera; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Ministarstvo pravosuđa i uprave; Ministarstvo finansija, Ministarstvo privrede i Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva**), ili nisu priložene specifikacije za izvršene usluge (**Skupština**). Također, u određenim slučajevima uz fakture nije priložen fiskalni račun, ili isti obuhvataju više fiskalnih računa izdatih u periodu od mjesec dana, što je suprotno članu 42. Zakona o fiskalnim sistemima. Izdavanje faktura koje obuhvataju više fiskalnih računa, u periodu od mjesec dana, kod Ministarstva privrede dovelo je do toga da se trošak po jednom fiskalnom računu evidentira i isplati dva puta (izdatak nastao u neradni dan). Prilikom kupovine poklona (nova godina, 8 mart) nisu donesene odluke rukovodioca o kupovini poklona, nije naveden povod kupovine, niti se vode evidencije datih poklona (**Skupština, Ured premijera; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Ministarstvo pravosuđa i uprave; Ministarstvo finansija, Ministarstvo privrede i Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka**).

Zbog navedenog se ne može potvrditi da se dosljedno poštuju interni akti kojima je regulirano pravo na stvaranje ovih izdataka i utvrđena ograničenja.

Potrebno je doraditi interne akte kojima je regulirano pravo na stvaranje troškova reprezentacije i troškova mobilnih telefona u dijelu uspostave adekvatne kontrole nad istim, a sve u cilju zaštite javnih sredstava.

Utvrđeno prekoračenje ostvarenih troškova iskazivati na odgovarajućim pozicijama (potraživanja od radnika), kako je to Računovodstvenim politikama Kantona i predviđeno.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu 879.671 KM, od čega se na benzin i dizel odnosi 826.569 KM. Način korištenja službenih automobila u vlasništvu Kantona, izuzev motornih vozila Ministarstva unutrašnjih poslova, regulisan je Pravilnikom o korištenju službenih automobila za potrebe kantonalnih organa vlasti iz 2005. godine. Istim je propisano da na osnovu odobrenja za korištenje službenog automobila, službenik Službe za zajedničke poslove organa izdaje putni nalog za vožnju i vodi propisane evidencije, dok je obaveza ostalih budžetskih korisnika (vozača) pravilno popunjavanje putnog naloga, te da isti zajedno sa pratećom dokumentacijom vrati Službi za zajedničke poslove organa, kao i da sačinjavaju izvještaj o utrošku goriva, maziva i rezervnih dijelova. Iako škole i pravosudne institucije nisu izuzete od primjene navedenog Pravilnika, od odgovorne osobe je konstatovano da za iste Stručna služba ne vodi propisane evidencije.

U postupku revizije utvrđeno je da **Stručna služba Skupštine** ne popunjava putne naloge PN-4, da se jedan putni nalog koristi u periodu dužem od mjesec dana (**Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Kantonalna uprava za šume i Kantonalna uprava za pitanja boraca**), da se na putnim nalozima za vozilo uglavnom ne upisuje podatak o ukupno pređenom putu (**Ministarstvo privrede, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Kantonalna uprava za pitanja boraca, Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede**), te da za vozila nabavljena u toku 2011. godine ni u revidiranoj godini nisu utvrđeni normativi potrošnje goriva. Uvidom u dokumentaciju ostalih budžetskih korisnika koji nisu obuhvaćeni navedenim Pravilnikom utvrđeno je da određeni putni nalozi za vozilo PN-4 kod **Ministarstva unutrašnjih poslova i Općinskog suda Travnik** nisu popunjeni u dijelu ukupno pređenog puta i vremena puta, te da **Općinski sud Travnik** ne sačinjava evidencije/izvještaje o pređenoj kilometraži i utrošku goriva.

Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da su evidencije o pređenoj kilometraži i utrošku goriva sačinjene na osnovu vjerodostojnih podataka, niti da su svi iskazani izdaci nastali u službene svrhe.

Dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o korištenju službenih automobila za potrebe kantonalnih organa i regulirati način korištenja službenih automobila u pravosudnim institucijama i školama.

Izdaci za putne troškove iskazani su u iznosu od 281.402 KM. Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja, kojom je regulirano stvaranje ovih izdataka, je utvrđena visina dnevnice za službeno putovanje u zemlji u iznosu 45 KM, da bi se Izmjena ista od 01.08.2012. godine iznos dnevnice smanjio na 25 KM. Na ime dnevnica isplaćenih preko neoporezivog iznosa obračunat je porez na dodatna primanja u iznosu 26.258 KM.

Provedenom revizijom je utvrđeno da nije dosljedno primjenjen član 8. Uredbe o naknadama troškova za službeno putovanje (**Kantonalni sud, Ministarstvo privrede, OŠ Kiseljak**) kojim je regulirano da se dnevnice za inozemstvo obračunavaju od trenutka prelaska granice.

Uvidom u nalog za službeni put u Beč **Ministarstva privrede** (u postupku revizije nije prezentiralo dokument koji bi služio kao osnova za navedeno službeno putovanje), osim što nije evidentirano vrijeme prelaska granice, mijenjani su podaci koji se odnose na dužinu trajanja puta i datum povratka. Također, račun auto ceste ne potvrđuje vjerodostojnost iskazanih podataka o trajanju službenog putovanja obzirom da je prema istom putovanje od granice do sjedišta trajalo 25 sata. Kod **OŠ Kiseljak** nalozi za službeni put nisu ovjereni od strane odgovornih lica, a kod **OŠ Kiseljak 1** nalozi sa svrhom obilaska područnih škola (korištenje vlastitog vozila u službene svrhe) su obuhvatali više službenih putovanja i izdavali su se na kraju mjeseca. Direktor **Srednje muzičke škole Jakov Gotovac Novi Travnik** za upotrebu vlastitog vozila izdat jedan nalog za period od 30.05. do 15.06.2012. godine u kojem je naznačen datum putovanja, relacija i obračun troškova, ali nije dato obrazloženje svrhe službenog putovanja.

Odobranje troškova službenog puta treba uskladiti sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.

4.5.3 Tekući transferi

Tekući transferi su iskazani u iznosu 26.173.880 KM, što u odnosu na Rebalansom planiranih 28.628.644 KM predstavlja ostvarenje 91,43%. Predmet interesa revizije prvenstveno su bili transferi realizirani po programima utroška.

Na poziciji **Skupštine** iskazani su transferi političkim strankama u iznosu od 800.000 KM, od čega se iznos od 98.096 KM odnosi na isplatu naknada za 6 samostalnih zastupnika koji su napustili političke stranke nakon provedenih izbora. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da se naknada samostalnim zastupnicima isplaćuje na njihove tekuće račune i da se ne dostavljaju izvještaji o utrošku sredstava.

Na poziciji **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta** su iskazani **Transfer za sport** u iznosu 430.820 KM i **Transfer za kulturu i nauku** u iznosu 370.000 KM. Programi utroška ovih transfera su usvojeni od strane Vlade 08.03.2012. godine i istim je definirano da će se sredstva realizirati sukladno Pravilniku o kriterijima raspodjele sredstava za sport i Pravilniku o kriterijima raspodjele sredstava za kulturu, koje je donijelo resorno ministarstvo. Spomenutim pravilnicima su definirani opći i posebni kriteriji temeljem kojih će se po javnom pozivu odobravati sredstva, kao i relativno učešće određenih projekata u ukupnim izdacima. Provedenom revizijom je utvrđeno da je realizacija spomenutih transfera izvršena

temeljem odluka Vlade bez primjene javnog poziva i kriterija, što znači da isti nisu realizirani na način definiran programima utroška ovih transfera.

Zakonom o izvršenju budžeta je definirano da će se Transfer za sufinansiranje osnovnih muzičkih škola kojima je Kanton osnivač, kod **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta**, realizirati na osnovu kriterija koje će na prijedlog resornog ministarstva usvojiti Vlada. Provedenom revizijom je utvrđeno da su ovi transferi realizirani u iznosu 999.996 KM temeljem odluke Vlade a bez prethodnog definiranja kriterija, što znači da nije postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta za 2012. godinu.

Na poziciji **Ministarstva privrede** iskazani su transferi - poticaji privredi u iznosu 378.194 KM. Programom utroška, koji je usvojen od Vlade 24.05.2012. godine, su definirani ciljevi projekata, kriteriji za izbor korisnika, potencijalni korisnici sredstava, kao i maksimalni iznos pojedinačnog poticaja. Programom je predviđeno da korisnici ovih poticaja iz ranijih godina koji nisu dostavili dokaze o namjenskom utrošku ovih sredstava nemaju pravo na poticaj. Komisija za izbor korisnika je izvršila provjeru formalne ispravnosti pristiglih zahtjeva, njihovo bodovanje kao i prijedlog odluke o odobravanju sredstava koju je Vlada i usvojila, iako je Komisija za praćenje namjenskog utroška dodjeljenih sredstava dopisom od 10.09.2012. godine izvjestila da zbog definiranog roka od 12 mjeseci za implementaciju sredstava poticaja za 2011. godinu nije u mogućnosti informirati koji korisnici poticaja nisu dokazali namjenski utrošak odobrenih sredstava. Sa većinom korisnika poticaja ugovori su zaključeni u 12-om mjesecu 2012. godine (izuzetak je Lot 1 – izgradnja poduzetničke infrastrukture za koje su ugovori zaključeni u 9-om mjesecu), u kojima je definirana obaveza korisnika poticaja da projekte realiziraju u roku od 9 do 12 mjeseci od dana dobivanja sredstava. Ovakvo definiranje roka implementacije odobrenih sredstava onemogućuje rad Komisije za praćenje namjenskog utroška sredstava poticaja. Uvidom u potpisane ugovore za Lot 3 – Poticaj turističko-ugostiteljskoj djelatnosti je utvrđeno da nije definirana obaveza upošljavanja novih djelatnika iako je ovo bio jedan od kriterija za odobravanje sredstava. Iz razloga što se ne osiguravaju dokazi da su sredstva utrošena za odobrene namjere, kao i zbog činjenice da se ne definira obaveza zapošljavanja novih djelatnika što je u stvarnosti i cilj postojanja poticaja ne može se potvrditi da su sredstva realizirana za namjene za koje su odobrena.

Na poziciji **Ministarstva prostornog uređenja, obnove i povratka** su iskazani **Poticaji povratku prognanika, obnovi i razvitku** u iznosu 959.213 KM, dok su transferi **Fonda za zaštitu okoliša** iskazani u iznosu 430.734 KM (Odlukom Vlade od 22.06.2012. godine ovlašteno Ministarstvo da upravlja poslovima raspodjele sredstava Fonda za zaštitu okoliša do imenovanja direktora Fonda). Vlada je 08.03.2012. godine usvojila Program utroška sredstava poticaj povratku prognanika, obnovi i razvitku, a 21.06.2012. godine Program utroška sredstava Fonda za zaštitu okoliša. Sredstva su odobravana odlukama Vlade na prijedlog Ministarstva. Općinskim načelnicima je dostavljen dopis da delegiraju projekte (prioritete) koji će se finansirati iz ovih sredstava bez definiranja raspoloživosti sredstava i kriterija za izbor projekata. Uvidom u odluke o odobravanju sredstava je utvrđeno da su većim dijelom finansirani projekti delegirani od strane lokalne zajednice a tek manjim dijelom prijedlozi općinskih načelnika. Obzirom da nije bilo javnog poziva za dodjelu ovih sredstava ne može se potvrditi da su sredstva realizirana na transparentan način, a kako za realizaciju ovih transfera nisu bili definirani jasni i mjerljivi kriteriji ne može se potvrditi da je postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta za 2012. godinu.

Poticaj u vodoprivredi **Ministarstva šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede** iskazan u iznosu 579.331 KM. Vlada je 01.06.2012. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za realizaciju projekata vodoprivrede u vrijednosti 750.000 KM, što u stvarnosti predstavlja odluku o odobravanju sredstava po definiranim projektima. Odabir projekata je vršen na način da općinski načelnici odrede prioritete koji će se finansirati iz ovih sredstava, bez da je od strane Ministarstva definiran kriterij za odabir projekata kao i iznos ukupno raspoloživih sredstava za određenu općinu. Usporedbom podataka iz odluke o odobravanju sredstava i iz prijedloga općinskih načelnika je utvrđeno da su djelomično prihvaćani prijedlozi predlagatelja. Obzirom da Općina Bugojno nije dostavila predračune za odobrene projekte u 2012. godini nije bilo realizacije sredstava za projekte iz ove općine, iako je za istu bilo odobreno 80.000 KM. Iz razloga što od strane Ministarstva nisu definirani jasni i mjerljivi kriteriji ne može se potvrditi da su sredstva realizirana u skladu s odredbama Zakona o izvršenju budžeta za 2012. godinu.

Potrebno je transfere realizirati na način kako je to Zakonom o izvršenju budžeta i predviđeno, po unaprijed definiranim i mjerljivim kriterijima.

4.6 Nabavke, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH

Izdaci za nabavku stalnih sredstava su iskazani u iznosu 2.776.849 KM, što u odnosu na rebalansom planiranih 6.684.036 KM predstavlja ostvarenje od 41,54%, a odnose se na nabavku opreme 1.468.745 KM, rekonstrukciju i investiciono održavanje 664.902 KM, nabavku građevina 631.508 KM i nabavku stalnih sredstava u obliku prava 11.604 KM.

Ministarstvo obrazovanja, kulture i sporta je izvršilo proceduru odabira dobavljača i zaključilo ugovor o nadogradnji sprata Osnovne škole „Vitez“ u vrijednosti 210.936 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je zaključen ugovor sa izabranim dobavljačem kojim je definirana obaveza plaćanja u roku 15 dana od ispostavljanja faktura iako je ponuđeno odgođeno plaćanje od 150 dana, kao i rok dovršetka radova 80 dana iako je ponuđen rok od 40 dana. Uvjeti plaćanja i rok dovršetka radova su bili kvalifikacioni kriteriji prilikom izbora dobavljača. Ugovor sa izabranim dobavljačem je potpisan 30.12.2011. godine, a na isti dan je ispostavljena ovjerena prva privremena situacija u iznosu 130.740 KM. Okončana situacija na iznos od 80.196 KM je ispostavljena 28.08.2012. godine, što znači da se izvođač radova nije ni približno pridržavao ugovorenih rokova za dovršetak radova. Obzirom da u ugovoru sa izabranim dobavljačem rok dovršetka radova i uvjeti plaćanja nisu identični onim iz ponude, ne može se potvrditi da je izabran ponuđač koji je ponudio najbolje uvjete za ugovorni organ.

Ministarstvo obrazovanja, kulture i sporta je provelo proceduru odabira dobavljača i zaključilo ugovor o izgradnji dijela fiskulturne dvorane Osnovne škole „Berta Kučera“ Vinac u vrijednosti 167.132 KM. Kao kvalifikacioni kriterij su korišteni cijena 70%, način plaćanja 15% i rok završetka radova 15%. Dosljednom primjenom utvrđenih kriterija je izabran najpovoljniji ponuđač i sa istim je 30.12.2011. godine zaključen ugovor u kojem je rok dovršetka radova 30 radnih dana, a plaćanje je u roku od 60 dana. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je okončana situacija ispostavljena 21.09.2012. godine, što je značajno kasnije od utvrđenog roka (ugovorom nisu definirani penali usljed neblagovremenog dovršetka radova), a nisu ni iskorištene maksimalne mogućnosti odgođenog plaćanja. Zbog navedenog se ne može potvrditi da je izabran ponuđač koji je ponudio najbolje uvjete za ugovorni organ, pogotovu što nije ponudio najnižu cijenu.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je provelo proceduru odabira dobavljača za izgradnju zgrade Policijske ispostave Dobretić u vrijednosti 179.702 KM, a kao kvalifikacioni kriterij su definirani cijena 60%, rok dovršetka radova 30% i garantni rok 10%. Dosljednom primjenom utvrđenih kriterija je izabran najpovoljniji ponuđač sa kojim je zaključen ugovor 21.08.2012. godine, sa rokom dovršetka radova 30 dana od dana uplate avansa, penali od 2 % za svaku sedmicu kašnjenja do maksimalnih 5% ugovorene vrijednosti i garancijom na 84 mjeseca. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da se izvođač nije pridržavao roka dovršetka radova obzirom da je okončana situacija ispostavljena 11.12.2012. godine (avans uplaćen 21.08.2012. godine). Zbog navedenog se ne može potvrditi da je izabran ponuđač koji je ponudio najbolje uvjete za ugovorni organ, pogotovo što izabrani ponuđač nije ponudio najnižu cijenu. Dana 28.12.2012. godine je zaključen aneks ovog ugovora u vrijednosti 79.132 KM za izradu lokacije za izdavanje ličnih dokumenta. Provedenom revizijom se ne može potvrditi da izgradnja lokacije za izdavanje ličnih dokumenta predstavlja dodatne i nepredviđene radove za dovršetak poslova iz osnovnog ugovora, pa samim tim se ne može potvrditi da je postupljeno sukladno odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.

Općinski sud Kiseljak je putem konkurentskog postupka proveo proceduru odabira dobavljača za Izvođenje radova nadogradnje zgrade Općinskog suda u Kiseljaku – Faza 2-2 u vrijednosti 93.590 KM. Obzirom da se investicija odvija fazno ne može se potvrditi da je primjenjen odgovarajući postupak prilikom odabira dobavljača, kako je to predviđeno odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH. **Općinski sud Travnik** je primjenom više direktnih sporazuma izvršio nabavku namještaja u iznosu 19.428 KM. Obzirom na ukupnu vrijednost iskazane nabavke ne može se potvrditi da je primjenjen odgovarajući postupak odabira dobavljača, kako je to odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH predviđeno.

Proceduru odabira dobavljača za **tekuće izdatke** za potrebe svih budžetskih korisnika Kantona u 2012. godini obavljala je Služba za zajedničke poslove putem Komisije za javne nabavke za potrebe ministarstava i drugih organa uprave, imenovane rješenjem Vlade.

U junu 2011. godine Vlada je dala saglasnost na Plan nabavki roba i usluga za sve budžetske korisnike, u kojem je iskazana samo vrijednost nabavke ali **isti ne sadrži predloženi obim i količinu predmeta nabavke**. Krajem septembra data je saglasnost za provođenje postupka nabavki.

U postupku revizije utvrđeno je da, kao i prethodnih godina, **količine roba iskazane u tenderskoj dokumentaciji nisu zasnovane na stvarnim potrebama budžetskih korisnika niti su utvrđene na osnovu zahtjeva istih, te ne odgovaraju nabavljenim količinama koje su znatno veće od planiranih.** Posljedica navedenog je da su ugovori o nabavci roba i usluga zaključeni na znatno niži iznos od evidentiranog. Prema provedenom postupku javnih nabavki za kancelarijski materijal, tonere i tiskanice ukupno je ugovoreno 246.449 KM a na pozicijama za obrasce i papir, kompjutorski materija, kancelarijski i ostali materijal evidentirano je ukupno 1.160.351 KM. Za nabavku materijala za čišćenje ugovoreni iznos je 93.600 KM dok je realizovano 287.367 KM. Za održavanje zgrada ugovoreno je 79.237 KM, a realizovano 317.168 KM. Servis računara, printera i kopir aparata ugovoren je u iznosu 17.550 KM, dok je realizacija iznosila 71.293 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se vršila nabavka roba koje nisu iskazane u tenderskoj dokumentaciji, kao i roba koji su ekvivalenti ponudi ali i znatno skuplji (tehničko održavanje zgrada, servis računara, printera i kopir aparata, nabavka tiskanica), što također ukazuje na činjenicu da se nije pratila realizacija zaključenih ugovorana.

Ministarstvo unutrašnjih poslova proceduru odabira dobavljača za uniforme i drugu specijalizovanu opremu vršilo je samostalno. Na poziciji izdataka za odjeću, uniforme, platno i slično iskazan je izdatak u iznosu 415.447 KM. Izvršen je uvid u dokumentaciju o provedenom postupku nabavke policijskih košulja (kratki i dugi rukav), te je utvrđeno da se prilikom izbora dobavljača nisu poštovali kriteriji za dodjelu ugovora propisani u tenderskoj dokumentaciji, obzirom da niti jednom ponuđaču nije dodjeljeno maksimalnih 60% na ime cijene kao kvalifikacionog kriterija. Komisija je po provedenom postupku nabavke za ova dva lot-a 19.03.2012. godine sačinila zapisnike o vrednovanju ponuda sa preporukom Vladi da se ugovori dodjele najpovoljnijem ponuđaču (Men doo Travnik). Vlada je tek 30.04.2012. godine donijela odluke o dodjeli ugovora, a 18.05.2012. godine su zaključeni ugovori za nabavku policijskih košulja kratki i dugi rukav. Ponuđeni rok isporuke od 1 dan, (kvalifikacioni kriterij koji se vrednovalo sa 30 %) je imao presudan utjecaj prilikom izbora najpovoljnijeg ponuđača. Shodno navedenom, može se zaključiti da je izabranom ponuđaču neopravdano ostavljen vremenski period od preko mjesec dana, kako bi isti mogao ispoštovati predviđeni rok isporuke od jednog dana, obzirom da je predmet ugovora za navedene lot-ove i fakturisan i isporučen na dan zaključenja ugovora.

Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača, kao i odredbi zaključenih ugovora sa istim.

Tendersku dokumentaciju za tekuće izdatke sačinjavati temeljem stvarnih potreba.

4.7 Stalna sredstva

Struktura i promjene na stalnim sredstvima tokom revidirane godine, iskazani u Konsolidiranom bruto bilancu, date su u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljište	Gradevine	Oprema	Ost. st. sredstva	Sr. obl. Prava	Sr. u pripremi	Sr. van upotrebe	UKUPNO
Nab. vrijednost 01.01.2012.g	9.317.105	130.550.722	30.485.131	21.000	4.794.661	1.823.703	199.419	177.191.742
Povećanje tokom godine	190.500	1.939.440	1.504.197	0	-379.544	1.577.443	552.638	5.384.675
Smanjenje tokom godine	0	68.219	1.075.544	0	0	1.713.850	199.669	3.057.283
Stanje 31.12.2012.	9.507.606	132.421.943	30.913.784	21.000	4.415.117	1.687.296	552.387	179.519.134
Amortizacija 01.01.2012.g	0	8.705.847	43.989.172	0	471.369	0	0	53.166.388
Amortizacija tokom perioda	0	215.116	4.426.662	0	56.810	0	0	4.698.588
Isknjižavanje amortizacije	0	14.038	750.883	0	0	0	0	764.921
Ukupna ispravka	0	8.906.925	47.664.951	0	528.179	0	0	57.100.055

31.12.2012.g								
Neotpisana vrijednost 2011.g	9.317.105	121.844.875	13.504.041	21.000	4.323.292	1.823.703	199.419	124.025.354
Neotpisana vrijednost 31.12.2012.g	9.507.606	123.515.018	16.751.167	21.000	3.886.938	1.687.296	552.387	122.419.079

Stalna sredstva su u Bilansu stanja na dan 31.12.2012. godine iskazana u iznosu 122.419.079 KM, što je u odnosu na stanje iskazano na 01.01.2012. godine od 124.025.354 KM manje za 1.606.275 KM.

Iako je u 2012. godini iskazana nabavka stalnih sredstava u iznosu 2.776.849 KM, u financijskim izvještajima je vrijednost stalnih sredstava povećana za iznos od 5.384.675 KM. Provedenom revizijom se ne može potvrditi vjerodostojnost iskazanog povećanja imovine obzirom da je za samo manji dio prezentirana dokumentacija koja predstavlja ispravku pogrešnih knjiženja iz ranijeg perioda.

Iskazano smanjenje sadašnje vrijednosti imovine je posljedica obračuna ispravke vrijednosti u iznosu 4.698.588 KM i isknjižavanje imovine u vrijednosti 2.292.362 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da je oprema nabavne vrijednosti 30.913.784 KM na dan 31.12.2012. godine iskazana u iznosu 16.751.167 KM, dok je njena ispravka vrijednosti iskazana u iznosu 47.664.951 KM (otpisana vrijednost predstavlja zbir nabavne i sadašnje vrijednosti). Zbog navedenog se ne može potvrditi vjerodostojnost iskazane imovine u financijskim izvještajima.

Elaboratom o popisu Centralne popisne komisije potvrđena je usaglašenost stvarnog stanja stalnih sredstava sa knjigovodstvenim s izuzetkom utvrđenog manjka na poziciji djela likovnih umjetnika u vrijednosti 25.039 KM većim djelom kod Službe za zajedničke poslove (24.125 KM). Iz razloga što se ne može potvrditi vjerodostojnost iskazanog knjigovodstvenog stanja samim tim se ne može potvrditi da je izvršeno usaglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem.

U postupku revizije utvrđeno je da nisu popunjeni obrasci propisani Pravilnikom o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, a koji se odnose na stalna sredstva (obrazac Godišnji izvještaj o investicijama, a obrazac A nije popunjen u dijelu otpisa imovine). U obrascu A iskazano je samo početno stanje ispravke vrijednosti koje unutar konta ne odgovara stanju iskazanom u Konsolidiranom bruto bilansu.

Potrebno je utvrditi stvarno stanje stalnih sredstava, isto iskazati u knjigovodstvenim evidencijama, te popisom potvrditi usklađenost knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja vrijednosti imovine u financijskim izvještajima.

4.8 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani su iskazani u iznosu 3.821.066 KM, a odnose se na kredite pravnim licima u iznosu 81.213 KM, blokirana sredstva u Hercegovačkoj banci 1.647.739 KM, kao i sredstva deponirana u Uni Credit banci u iznosu 2.092.114 KM (prikupljena a nerealizirana sredstva od privatizacije i sredstva zaštite i spašavanja iz ranijih godina).

4.9 Tekuća rezerva

Prema izvještajima o raspolaganjima s tekućom rezervom ista je realizirana u iznosu od 701.506 KM. Članom 17. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona za 2012. godinu je propisano da se iz sredstava tekuće rezerve finansiraju hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave tokom budžetske godine u skladu sa kriterijima za upotrebu sredstava.

Provedenom revizijom utvrđeno je da je Vlada odobrila Ministarstvu zdravstva i socijalne politike 225.000 KM (devet puta po 25.000 KM) za nabavku sanitetnih vozila domovima zdravlja, Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta odobreno je 40.000 KM za kupovinu udžbenika za prve razrede osnovnih škola, a Stručnoj službi Skupštine odobreno je 30.000 KM za izvođenje građevinskih radova i nabavku opreme za salu. Kao i prethodnih godina, premijer Vlade i ministar finansija sredstva Tekuće rezerve uglavnom su odobrali pojedincima u svrhu jednokratne pomoći za školovanje, liječenje ili kao pomoć socijalno ugroženim kategorijama i udruženjima građana. Za navedene izdatke ne može se potvrditi

da su hitni i nepredviđeni i da se nisu mogli planirati, zbog čega se ne može potvrditi da je poštovana odredba Zakona o izvršavanju Budžeta koja regulira namjenu ovih sredstava. Također, nisu doneseni kriteriji za upotrebu sredstava Tekuće rezerve.

Sredstva Tekuće rezerve realizirati u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta Srednjobosanskog kantona.

4.10 Finansijski rezultat

Prema objavljenim konsolidovanim finansijskim izvještajima o izvršenju Budžeta za 2012. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans budžeta za 2012. godinu	Ostvareno u 2011 godini	Ostvareno u 2012 godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
A.	Prihodi i primici (1 do 4)	157.510.500	150.776.560	144.527.352	91,76	95,86
1	Porezni prihodi	141.900.066	136.512.217	130.118.208	91,70	95,32
2	Neporezni prihodi	13.722.434	12.366.377	12.633.932	92,07	102,16
3	Potpore	1.888.000	1.765.305	1.736.954	92,00	98,39
4	Kapitalni primici	0	132.661	38.258		28,84
B.	Rashodi, izdaci i finansiranje (1+2)	162.364.843	148.692.031	154.493.087	95,15	103,90
1	Tekući rashodi	155.680.807	143.925.185	151.716.238	97,45	105,41
2	Kapitalni izdaci	6.684.036	4.766.846	2.776.849	41,54	58,25
C.	Višak rashoda nad prihodima (B-A)			9.965.735		
	Neraspoređeni prihodi iz preth. god. (B-A)	4.854.343				
	Višak prihoda nad rashodima (A-B)		2.084.529			
D.	Finansiranje	0	0	0		

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 144.527.352 KM, rashodi i izdaci 154.493.087 KM, te višak rashoda nad prihodima u iznosu 9.965.735 KM. Iskazani finansijski rezultat se ne može potvrditi za iznos od 1.088.526 KM obzirom da obaveze prema studentskom centru u Sarajevu, po vansudskoj nagodbi, nisu iskazane kao obaveza revidirane godine.

U finansijskim izvještajima - bilansu stanja za 2012. godinu iskazan je akumulirani deficit u iznosu 33.603.377 KM, i isti je veći u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosio 19.169.458 KM za 14.433.319 KM. Navedeno povećanje akumuliranog deficita, iznad deficita revidirane godine, je posljedica ispravke knjiženja prikupljenih a nerealiziranih namjenskih sredstava na poziciju razgraničenih prihoda a na teret finansijskog rezultata u iznosu 4.453.184 KM. Također, na teret finansijskog rezultata je knjiženo zatvaranje potraživanja od Ureda predsjednika FBiH u iznosu 15.000 KM obzirom da je isto bilo naplaćeno tokom prijašnjih godina.

U slučaju smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan potrebno je u skladu sa važećim zakonskim propisima blagovremeno izvršiti uravnoteženje rashoda sa istim i utvrditi izvore za finansiranje deficita.

4.11 Kratkoročna potraživanja i plasmani

OPIS	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Kratkoročna potraživanja, plasmani i razgraničenja	8.004.560	7.293.828
Kratkoročna potraživanja	2.158.545	1.540.185
Potraživanja od pravnih osoba	1.667.916	1.384.016
Za isporučene usluge i robu	56.368	56.067
Za unaprijed plaćenu robu i usluge-Avansi	219.419	139.660
Po osnovu koncesija	1.158.567	989.586
Po osnovu kamata	233.562	198.703
Ostala potraživanja	490.629	156.169
Akontacija za službeni put	1.490	1.500
Potraživanja od štete od Osiguravajućih društava	9.361	10.514
Potraživanja za preplaćene poreze i doprinose	8.358	25.489
Potraživanja za bolovanje preko 42 dana	79.720	0
Sumnjiva i sporna potraživanja	214.481	54.178
Ostala potraživanja	177.219	64.488
Kratkoročni plasmani - depoziti kod banaka	337.024	5.742.024
Kreditni dani pravnim licima	110.000	0
Sumnjiva i sporna potraživanja	256.270	271.270

Depoziti kod banaka	0	5.500.000
Sumnjiva i sporna potraživanja po depozitima	35.254	35.254
Ispravka vrijednosti	-64.500	-64.500
Finansijski i obračunski odnosi	4.185.000	0
Kratkoročna razgraničenja	1.323.991	11.619
Razgraničeni prihodi	192.999	0
Razgraničeni rashodi	1.130.992	11.244
Ostala razgraničenja	0	375

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu 2.158.546 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosila 1.540.186 KM veća su za 618.360 KM. Vjerodostojnost najznačajnijih iskazanih potraživanja (potraživanja za koncesije, potraživanja za isporučene robe i usluge) potvrđuju ovjerene konfirmacije, ali se ne može potvrditi vjerodostojnost iskazanih ostalih potraživanja na poziciji Fonda za zaštitu okoliša u iznosu 12.350 KM od Općine Dobretići obzirom da je isto knjiženo temeljem Odluke Vlade o odobravanju sredstava transfera (istovremeno knjiženo i kao transfer). Provedenom revizijom je utvrđeno da potraživanja starija od 6 mjeseci nisu preknjižena na poziciju sumljivih i spornih potraživanja kako je to Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora predviđeno.

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu od 337.024 KM i većim djelom se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja za date kredite iz ranijeg razdoblja u iznosu 256.270 KM i ista su predmetom sudskih sporova i pozajmica datih Agenciji za privatizaciju u iznosu od 110.000 KM. Tokom revidirane godine su prekinuta oročenja nerealiziranih namjenskih sredstava u iznosu 5.500.000 KM (sredstva od privatizacije 4.500.000 KM i sredstva zaštite i spašavanja 1.000.000 KM).

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu 1.323.991 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 1.312.372 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da je na ovoj poziciji iskazana 90% obaveza prema Studentskom centru u Sarajevu po vansudskoj nagodbi od 03.07.2012. godine kojom se Kanton obavezao izmiriti cjelokupni iznos duga od 1.511.842 KM, za koji postoje pravomoćne sudske presude, s tim da su 10% obaveza ili 151.184 KM iskazani kao trošak 2012. godine. Preostali dio obaveza će se prema ovoj vansudskoj nagodbi izmiriti u 2013 i 2014 godini sa po 544.263 KM. Provedenom revizijom se ne može potvrditi da je knjiženje preostalih obaveza po vansudskoj nagodbi u iznosu 1.088.526 KM izvršeno sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumljivih i spornih potraživanja kako je to Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora i predviđeno.

Potrebno je troškove iskazivati u trenutku njihova nastanka kako je to predviđeno odredbama Zakona o budžetima u FBiH, u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja u finansijskim izvještajima.

4.12 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

OPIS	31.12.2012. godine	31.12.2011 godine
Kratkoročne obaveze i razgraničenja	37.325.710	22.501.689
Kratkoročne obaveze	25.494.178	18.986.162
Kratkoročne tekuće obaveze	12.821.625	9.504.331
Obaveze prema dobavljačima	11.236.888	8.082.578
Obaveze prema fizičkim licima	1.503.674	1.333.696
Ostale kratkoročne obaveze	81.063	88.057
Kratkoročni krediti i zajmovi	835.404	835.405
Obaveze od domaćih finansijskih institucija	835.404	835.405
Obaveze prema radnicima	11.837.149	8.646.426
Obaveze za plaće	3.955.540	3.904.926
Obaveze za naknade plaća	793.429	500.610
Doprinosi iz plaće	5.547.162	2.867.847
Ostale obaveze po osnovu rada	1.509.724	1.373.043
Obaveze prema drugim fizičkim osobama	31.294	0
Finansijski i obračunski odnosi	4.185.000	0
Kratkoročna razgraničenja	7.646.532	3.515.527
Razgraničeni prihodi	7.643.895	3.512.149
Razgraničeni rashodi	2.629	3.378
Ostala razgraničenja	8	0

Kratkoročne obaveze su u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2012. godine iskazane u iznosu 25.494.178 KM i u odnosu na prethodnu godinu povećane su za 6.508.016 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze 12.821.625 KM, kratkoročne kredite i zajmove 835.405 KM (obaveze prema kreditu Hercegovačkoj banci koja je u procesu likvidacije i sve aktivnosti su trenutno u mirovanju) i obaveze prema

radnicima 11.837.149 KM. Uvidom u analitičke pozicije obaveza prema radnicima je vidljivo da se suprotno odredbama Zakona o doprinosima neredovito izmiruju doprinosi iz plaće, što onemogućuje normalno funkcioniranje zavoda koji se finansiraju iz ovih sredstava.

Finansijski i obračunski odnosi predstavljaju pozajmicu sa podračuna sredstava privatizacije u iznosu 2.985.000 KM i sredstava za zaštitu i spašavanje u iznosu 1.500.000 KM po odlukama Vlade, a u cilju prevladavanja problema nelikvidnosti budžeta.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 7.646.532 KM, i to 7.643.895 KM razgraničenih prihoda i 2.629 KM razgraničenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu kratkoročna razgraničenja veća su za 4.131.005 KM. Provedenom revizijom je utvrđeno da je u revidiranoj godini izvršena ispravka pogrešnih knjiženja iz prethodne godine (povrat plasiranih sredstava od Intesa Sanpaolo banke – dvostruko knjiženje) u iznosu 2.091.411 KM na teret izvora sredstava i uknjižavanje prikupljenih a nerealiziranih namjenskih prihoda (sredstva privatizacije i sredstva zaštite i spašavanja) iz ranijih godina u iznosu 4.510.515 KM, koja su tada bila oprihodovana, na teret finansijskog rezultata. Također, u revidiranoj godini je izvršeno razgraničavanje prikupljenih a nerealiziranih namjenskih sredstava kako je to Računovodstvenim politikama Kantona i predviđeno.

Potrebno je obaveze (doprinos na plaću) izmirivati po ročnosti u skladu sa propisima.

4.13 Dugoročne obaveze

Ugovorom o kreditnom zaduženju po III Stand by aranžmanu, po kojem se Kanton zadužio za iznos od 6.000.000 KM prva rata je stizala na naplatu 10.10.2012. godine. Temeljem Odluke Skupštine Kantona o davanju suglasnosti za sklapanje ugovora o reprogramu duga od 28.12.2012. godine, dana 04.02.2013. godine sklopljen je ugovor o reprogramu duga sa Federalnim ministarstvom finansija na rok od 5 godina sa grejs periodom od 3 godine, tako da otplata počinje 10.10.2015. godine a zadnja rata dolazi na naplatu 10.10.2017. godine.

4.14 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija je iskazana u iznosu 27.708.106 KM i odnosi se na izdate garancije u iznosu 12.029.150 KM (Općina Kiseljak, Vitezit Cromen i Uprava za ceste), zgrada JU Elči Ibrahim-pašine Medrese u vrijednosti 5.754.624 KM (obzirom da je za istu utvrđeno da je vlasništvo Islamske zajednice) i 343 izvršna sudska rješenja sa uračunatim sudskih troškova a bez zateznih kamata 9.924.332 KM. Izvršna sudska rješenja su u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosila 8.575.892 KM veća za 1.348.440 KM i pored toga što su obaveze prema Studentskom centru u Sarajevu u iznosu 1.511.842 KM iskazane na bilansnim pozicijama. Imajući u vidu činjenicu da odlaganje priznavanja i izmirenja ovih obaveza ima za posljedicu obračun i plaćanje zateznih kamata, isti će rezultirati povećanjem ukupnih troškova budžeta u narednom razdoblju.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo finansija Srednjobosanskog kantona u prilogu dopisa broj: 01-14-362/13-3 od 24.05.2013. godine dostavilo je očitovanja pojedinih budžetskih korisnika na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2012. godinu.

Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova, Kantonalni arhiv, Kantonalna uprava za civilnu zaštitu, Kantonalni zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-istorijskog naslijeđa i Kantonalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove saglasni su sa datim preporukama i nemaju primjedbe na Nacrt Izvještaja.

Primjedbe Ministarstvo unutrašnjih poslova koje se odnose na uvećanje plaće ministra za 30%, obračun naknade plaće po osnovu prekovremenog rada i neobračunavanje ugovorenih penala usljed kašnjenja za izgradnju zgrade Policijske ispostave Dobretić su prihvaćene i inkorporirane u tekst Konačnog Izvještaja. Primjedba koja se odnosi na zaključivanje aneksa ugovora se ne prihvata obzirom da izrada šalter sale ne predstavlja napredviđene radove za dovršetak posla. Primjedba koja se odnosi na vrednovanje pristiglih ponuda za nabavku košulja se ne prihvata obzirom da su tokom

revizije dostavljeni zapisnici (bodovne liste) koje potvrđuju navode iz Izvještaja i različiti su od naknadno dostavljenih.

Općinski sud u Kiseljaku očitovao se da nema primjedbe na Nacrt Izvještaja uz obrazloženje da je postupak javne nabavke na rekonstrukciji i nadzidiivanju zgrade suda proveden u više faza u skladu sa odobrenim sredstvima.

Kabinet Premijera je dao obrazloženje da je u cilju otklanjanja primjedbi potrebno na nivou Vlade Kantona doraditi Odluku o trošenju sredstava za materijalne troškove i obavezati rukovodioce organa na postupanje u skladu sa istom, te također na nivou Vlade Kantona donijeti kriterije za upotrebu sredstava Tekuće rezerve.

Primjedbe Ministarstva privrede i Kantonalne uprave za branioce/branitelje koje se odnose na popunjavanje putnih naloga PN-4 ne prihvataju se obzirom da za navedene tvrdnje u radnom materijalu posjedujemo dokaze.

Ostale primjedbe Ministarstva privrede, Kantonalne uprave za branioce/branitelje i Općinskog sud u Travniku predstavljaju obrazloženja.

Rukovodilac sektora za finansijsku reviziju

Ismeta Junuzović, dipl. oec.

Voda tima:

Danko Buhač, dipl. oec.

Član tima:

Anisa Prasko, dipl. oec.